

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 16 ставови 2 и 3 од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15, 192/15, 17/16, 37/16, 20/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/19, 153/19 и 180/19), Владата на Република Северна Македонија, на седницата, одржана на 28 декември 2019 година донесе

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЈА НА КАРДИОВАСКУЛАРНИ БОЛЕСТИ (КВБ) ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА 2020 ГОДИНА

1. Вовед

Болестите на срцето и крвните садови претставуваат голема, хетерогена група на заболувања и се на прво место како причини за смрт во генералната популација во Република Северна Македонија. Ишемичната болест на срцето со своите четири клинички форми - ангина пекторис, акутен инфаркт на миокардот, ненадејна срцева смрт и ишемична кардиомиопатија, е најчеста болест од оваа голема група на заболувања, а настанува како последица на атеросклероза во коронарните артерии. Најновите испитувања покажуваат дека атеросклеротичните промени на крвните садови настануваат уште во најраната возраст (после втората година од животот) така што со превенција треба да се започне што е можно порано.

Од големо значење се и цереброваскуларните болести, особено цереброваскуларниот инфаркт, субарахноидалното, интрацеребралното и друг вид крвавење кои се вбројуваат во десетте најчести причини за смрт на населението, а се тесно поврзани со болестите на срцето.

Со оваа програмата опфатени:

АДУЛТНА КАРДИОХИРУРГИЈА

Кардиохируршките операции се едни од најсложните хируршки интервенции. Бројот на болни кои имаат потреба од кардиохируршка интервенција е во постојан пораст. Како кардиохируршки интервенции се подразбираат интервенциите на отворено срце помеѓу другите реконструкција на срцеви залистоци, замена на срцеви залистоци, аорто - коронарен бајпас и ред други интервенции помеѓу кои врвот го зазема трансплантацијата на срце од кадаверичен дарител.

Како и секоја друга гранка од хирургијата, кардиохирургијата бара искусен тим од кардиохирурзи, васкуларни хирурзи, анестезиолози, кардиолози и други, како и среден персонал (инструментарки, медицински сестри, анестетичари, перфузионисти и други).

ДЕТСКА ХИРУРГИЈА И ПЕДИЈАТРИСКА ХИРУРШКА ИНТЕНЗИВНА НЕГА

- Со цел навремено дијагностицирање и третман кај педијатриските пациенти, Министерството за здравство интензивно вложува напори во растот и развојот на педијатриска хирургија, како и интензивна хируршка нега.

Преку соработката со тимот на педијатриските хирурзи, кардиохирурзи од Америка, тимот при Институтот за здравствена заштита на мајки и деца, Белград, Србија, Клинички центар Србија, Белград, Болница Звездара, Белград и други установи, се намалува бројот на интервенции на

деца кои се лекуваат во странство, а воедно и се едуцира македонскиот тим кој ќе треба да продолжи да работи самостојно без странски едукатори.

Тимот за неонатална хирургија и кардиоваскуларна хирургија е составен од: педијатриски хирурзи, анестезиолози, интензивисти, интернисти, кардиолози, медицински сестри, перфузионисти, анестетичари, инструментарки и медицински сестри за во интензивна нега.

- Лимфангиомите спаѓаат во групата на васкуларни малформации, најчесто локализирани на врат, со непосреден контакт и компресија на витални органи и крвни садови во соодветна регија. Досегашната пракса беше овие пациенти да се упатуваат на лекување во медицински центри надвор од Република Северна Македонија. Нашите залагања се во правец, да обезбедиме соодветни услови за третман на овие пациенти на Клиника за детска хирургија. Поради тоа, неопходно е обука на персоналот од врвни експерти од областа, кои ќе едуцираат третирајќи ги веќе дијагностицираните пациенти на нашата клиника.

- потребно е и едукација на хируршкиот тим од Клиника за детска хирургија за третман на специфични случаи од областа на неонатална и доенечка хирургија. Постоперативно овие пациентите се третираат на одделот за интензивна нега и терапија. За применување на соодветните методи во секојдневната пракса потребно е едукација на персоналот.

Со цел унапредувањата на работата на Клиниката за детска хирургија, воведување на нови методи, што воедно и ќе значи намалување на бројот на пациенти кои имаат потребата од упатување на лекување во странство.

Со овие интервенции се врши трансфер на know-how на нашиот тим за неонатална хирургија и кардиоваскуларната хирургија, со што овие интервенции во иднина би ги вршеле самостојно нашите специјалисти во Република Северна Македонија.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Главни цели на Програмата за превенција на кардиоваскуларни болести (КВБ) во Република Северна Македонија за 2020 година се:

- Превенција на факторите на ризик;
- Навремено препознавање на КВБ;
- Намалување на смртноста и инвалидитетот;
- Едукацијата на тимот од државната кардиохирургија од страна на едукатори кои со своето искуство и знаење го надоградуваат и пренесуваат на останатите involvirани колеги. Тимот се состои од специјалисти по кардиохирургија, васкуларна хирургија, анестезија како и среден медицински персонал (медицински сестри, инструментарки, анестетичари и перфузионисти);
- Едукација на нашиот тим за неонатална хирургија и интензивна хируршка нега од страна на тимот кој е составен од доктори (хирурзи, васкуларни, анестезиолози, интензивисти, интернисти, кардиолози) и среден медицински персонал (медицински сестри, перфузионисти, инструментарки и медицински сестри за во интензивна нега)
- Лекување на пациенти од цереброваскуларни болести, особено цереброваскуларниот инфаркт, субарахно-идално, интрацеребрално и друг вид крвавење, со должина на болнички престој повеќе од пет години;
- Подобрување во лекувањето на секундарно и терциерно ниво;
- Подобрување на квалитетот на живот кај адултни пациенти со кардиоваскуларни болести во Република Северна Македонија, како би бил во состојба да одговори на се поголемото оптеретување на населението со кардиоваскуларни болести.

III. НОСИТЕЛ НА ПРОГРАМАТА

- Министерство за здравство

IV. ИЗВРШИТЕЛ НА ПРОГРАМАТА

Извршители на активностите на оваа програма се:

- ЈЗУ Општа болница „Борка Талески“ Прилеп
- ЈЗУ Универзитетска клиника за државна кардиохирургија - Скопје
- ЈЗУ Универзитетска клиника за детска хирургија - Скопје

V. ПОТРЕБНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ПРОГРАМАТА

За реализација на мерките и активностите предвидени со Програмата за превенција на кардиоваскуларните болести (КВБ) во Република Северна Македонија за 2020 година потребни се следниве средства:

	Активност	Извршители	Износ
1	Средства наменети за образовни и договорни услуги за тимот кој ја основаше државната кардиохирургија и континуирано работи на растот и развојот на државната кардиохирургија на Универзитетската клиника за државна кардиохирургија – Скопје	Универзитетска клиника за државна кардиохирургија – Скопје	13.200.000,00 ден.
2	Средства наменети за образовни и договорни услуги за тимовите кои континуирано ги воведуваат и развиваат неонаталните хируршки и кардиохируршки интервенции и педијатриска интензивната хируршка нега на Универзитетската клиника за детска хирургија – Скопје	Универзитетска клиника за детска хирургија-Скопје	7.200.000,00 ден.
3	Лекување на пациенти од цереброваскуларни болести, особено цереброваскуларниот инфаркт, субарахноидално, интрацеребрално и друг вид крварење, со должина на болнички престој повеќе од 5 години	ЈЗУ Општа болница „Борка Талески“ Прилеп	1.200.000,00 ден.
4	Неизмирени обврски за реализирани програмски активности од 2019 година		2.100.000,00 ден.
	ВКУПНО:		23.700.000,00 ден.

Програмата ќе се реализира во обем и содржина на средствата одобрени од Буџетот на Република Северна Македонија за 2020 година во вкупен износ од 23.700.000,00 денари од кои 8.700.000,00 денари од основниот буџет и 15.000.000,00 денари од буџетот за самофинансирачки активности на Министерство за здравство. Со програмата ќе се врши и

исплата на неизмирени обврски за реализирани програмски активности од 2019 година во висина од 2.100.000,00 денари.

VI. ФИНАНСИРАЊЕ НА ПРОГРАМАТА

Средствата за реализација на активностите предвидени во оваа програма се предвидени за:
- трошоци поврзани со ангажирање на странски доктори/тимови од еминентни медицински центри од странство и тоа: трошоци за пат, сместување и надоместок за извршената едукација.

VII. НАЧИН НА ФАКТУРИРАЊЕ НА УСЛУГИТЕ

Министерството за здравство месечно ќе ги распределува средствата на јавните здравствени установи, извршители на активностите, врз основа на доставени фактури и извештаи за реализација на активностите содржани во оваа програма.

Во прилог на фактурите здравствените установи имаат обврска да достават:

- Пресметка за целиот тим на странски едукатори кои вршат теоретска и практична работа,
- Месечен извештај за тимот кој работел директно со пациентите, кардиохирургот, прв асистент, втор асистент, анестезиолог,
- Месечен извештај на македонскиот тим кој е едуциран од страна на странските тимови,
- Шест месечен извештај за вид и обем на извршени здравствени услуги, број на дијагностички процедури, број на извршени хируршки операции, број на интервентни процедури и број на реоперации,
- Годишен извештај за вид и обем на извршени здравствени услуги, број на дијагностички процедури, број на извршени хируршки операции, број на интервентни процедури и број на реоперации.

VIII. ДОСТАВУВАЊЕ НА ИЗВЕШТАИ И РОКОВИ

Јавните здравствени установи кои се извршители на оваа програма, најдоцна до 15-ти во месецот доставуваат фактура и месечен извештај за реализирани активности до Министерство за здравство.

IX. МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

Министерството за здравство ќе ги следи активностите од оваа програмата, ќе оддржува редовни состаноци со јавните здравствени установи извршители на програмата, во делот на реализирани активности и ќе предлага мерки и решенија за надминување на одредени проблеми кои можат да произлезат во тековниот процес на работа.

Оваа програма влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“, а ќе почне да се применува од 1 јануари 2020 година.

Бр. 45-10064/1
28 декември 2019 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Северна Македонија,
Зоран Заев, с.р.